

XXVI

международен

фестивал

„Мартенски

музикални

дни“

Вече седемнадесет години (от 1969 г.) организаторите на фестивала ни предлагат програма изцяло посветена на поезията и песента. И това е добра традиция, която се по среща с оправдан интерес от многобройната публика.

Макар и в различна степен, винаги досега във фестивалните поетично-песенни вечери словото и музиката са вървели ръка за ръка, но мисля, че тазгодишното издание защити най-пълноценно замисъла на създателите си: прозвуча поезия от един автор, придружена от музика, възновена и създадена изцяло по негови творби. Става дума за известния български поет Димитър Методиев и за песни от композиторите Александър Райчев, Александър Текелиев, Вера Баева и Филип Павлов.

Без съмнение център на вечерта бяха двете подборки от стихове, които прочете Димитър Методиев. Това бе малка част от неговите най-завърше

ни опуси — истински образци на съвременната ни гражданска лирика, чиято поаяза бе възможна единствено след наметния Април на 1956 г. И наистина, със своя широк обхват и многообразие, с критическата си острота и утвърждаваща сила, поезията на Методиев е израз на оня висок, настъпателен комунистически патос, който отговаря на дълбоките духовни потребности на нашия народ днес.

Публиката изпита истинско удоволствие и възбуждане да

чуе и някои от по-новите стихове на поета. Мисля, че в много отношения той е останал верен на себе си — на своята целеустременост, на хуманно-личностната си енергичност и простота, на вътрешната цялостност, на лиричния герой, на духовната хармоничност и стремеж към пределна яснота. Но тук присъствуват и не що друго: диалектиката на времето. Струва ми се че още по-раздвижен е душевният мир на човека — той е и болка и омъдяване — болка на съществуващия във времето човек и чувство за непрекъснато възобновяване. Зашото тъй-мо във времето нещата измер

ват не само своята мигновеност и краткотрайност, но и своята устойчивост и безкрайност. Героят в последните стихове на Методиев осъзнава не само болката, породена от това, което си отива, но и творческата радост на възобновяването, на непрекъснатото възвръщане. И сякаш неговата сила е в това, че може да пламва и гасне, да бъде мигновен и вечен, да се превръща в безкраен устрем.

Втората кулминация на вечерта отбеляза Смесеният хор

на Българската телевизия и радио с главен художествен ръководител н. а. Михаил Милков. Въздухът бе да се слуша и възприема изкуството на този първокласен състав от красиви, типично славянски гласове, грижливо подбрани и шифровани в продължение на години, обединени от една мисъл и воля в единно артистично дишане от големия диригент и педагог Михаил Милков. Чужд на парадното себеизтъкване на пулта, което все още срещахме у някои хормайстори, Милков е от онези музиканти, които умеят да сондират в дълбочина пластове на всяка партитура, за да из

ведат на преден план идеите и красотата, както на музиката, така и на текста. Разбира се, в тази трудна задача хористите бяха негови активни съавтори, а не просто гласове, които се подчиняват на диригентската воля.

Третото сериозно присъствие — макар и кратко като време, но стойностно в естетически измерения — бе на басбаритона от Софийската народна опера Павел Герджиков, един от най-редовните и желани гости на фестивала. То

зи път той изпълни само две песни от Вера Баева, но и те му позволиха да изяви отново високата си изпълнителска култура. Зашото Герджиков е сред малцината наши истински песенни изпълнители. На високо ниво, макар и в подчертано оперен стил бе изпълнението на русеския бас Стефан Димитров като солист на хора. Тук не бих искал да пропусна отличния съпровод на пианистката Богдана Попова.

В края на вечерта прозвуча заключителната част на ораторията — кантата „България — бяла, зелена и червена“ от Александър Райчев по текст на Димитър Методиев, изпълнена от хора на Българската телевизия и радио и Русенската филхармония с диригент — авторът. Неспokoйната творческа натура на Александър Райчев винаги е търсила конфликти и общозначими теми от нашата богата епоха, теми, в които размисъл и действие, динамичен устрем и философско съзершание са фокусирани във вечните въпроси за живота и обичта към родината. И в тази мащабна и възновена творба внимателният поглед ще филтрира характерните белези на композитора Райчев — превъзходен конструктор, който почти винаги намира ясна, отчетлива форма, с изострен ритмичен рисунок, колористично използва хора и оркестър и постига винаги ярко, обрзно, динамично развитие.

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Празник на поезията и музиката